

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२५

प्रथम वर्ष

सत्र – २

विषय:- भारतातील विशिष्ट सामाजिक प्रश्नांचा अभ्यास (BAS23-205/206)

दिनांक: ०५/०५/२०२५

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

- स्वतंत्र भारतातील विविध शैक्षणिक आयोगांमधील तरतुदी लिहा.
- औद्योगिकीकरणामुळे सामाजिकीकरणाच्या प्रक्रियेत कोणते बदल झाले ते स्पष्ट करा.
- पर्यावरणाची संकल्पना स्पष्ट करून त्याची मूलतत्वे लिहा.
- भारतात राष्ट्रनिर्मितीच्या प्रक्रियेची पार्श्वभूमी सांगून स्वातंत्र्योत्तर भारतातील राष्ट्रीय एकात्मतेची आवश्यकता विशद करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

- राष्ट्रीय एकात्मता साधण्याच्या कार्यातील वृत्तपत्राचे स्थान यावर विवेचन करा.
- भारतीय राज्यघटनेतील धर्मनिरपेक्षतेस अनुकूल तरतुदी स्पष्ट करा.
- शीख धर्मात करण्यात येणारी धर्म आणि राजकारण यांची भेसळ धर्मनिरपेक्षतेला प्रतिकूल ठरणारा महत्त्वाचा घटक होय. विवेचन करा.
- अपंगांच्या सर्वसाधारण समस्यांची चर्चा करा.
- स्त्रियांच्या समस्यांवर उपाय सुचवा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

- हुंडा प्रश्न
- राष्ट्रीय शिक्षणाची चळवळ
- लोकशाहीमध्ये वृत्तपत्राचे कार्य
- देवदासींचा प्रश्न

Translation in English

Sub: Study of Specific Social Problems (BAS23-205/206)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Describe the recommendations made by the different commissions in independent India.
2. Write the changes which took place in traditional Indian society due to industrialization.
3. Explain the concept of environment and its fundamental principles.
4. Describe the background on nation building process in India & Explain the need of national integration in Post-independent India.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write on news paper role in national integration.
2. Explain Provisions in India's Constitution which promote Secularism.
3. Intermixture of religion and Politics in Sikh society is main obstruction for Secularism. Explain.
4. Discuss the general problems of disabled.
5. Suggest Solutions for the Problems of women.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Problem of dowry
 2. Movement of national education.
 3. Role of news paper in democracy
 4. Problems of Devdasis
-